

POLITOLÓGIA BA – általános szakirány
Államvizsga tételek

1. Jellemezze az államnak a gazdaságban betöltött szerepét, ismertesse a növekedésorientált, illetve anticiklikus gazdaságpolitika elemeit, jelentőségét!

Irodalom:

Berend T. Iván: A modern gazdasági rendszerek laboratóriuma História, 2004/8.

Bod Péter Ákos: Közgazdaságtan, Károli Gáspár Református Egyetem ÁJK, Budapest, 2003 (vonatkozó fejezetek)

Hausmann Péter – Madár Péter: Bevezetés a közgazdaságtanba, Pécs, 2007.

2. Hasonlítsa össze a dualizmus kori és az 1922-1938 közötti magyar választási rendszert.

Irodalom:

Glied Viktor: Dualizmus kori választási rendszer Magyarországon (pdf)

http://www.publikon.hu/application/essay/110_1.pdf

Boros Zsuzsanna – Szabó Dániel: Parlamentarizmus Magyarországon (1967-1944). Korona Kiadó, Budapest, 1999.

Püski Levente: A Horthy-rendszer. Pannonica, 2006.

3. Jellemezze Magyarország szovjetizálásának folyamatát, területeit, valamint a Kádár-rendszer jellegzetességeit!

Irodalom:

Romsics Ignác: Magyarország története a XX. században, Osiris (több kiadás)

Berend T. Iván: Terelőúton: Szocialista modernizációs kísérlet Közép- és Kelet-Európában, 1944-1990, Vince Kiadó, Budapest, 1999.

Gati, Charles: Magyarország a Kreml árnyékában, Századvég, 1990.

Janos, A.C: Haladás, hanyatlás, hegemonia Kelet-Közép-Európában, Helikon, Budapest, 2003.

4. Elemezze a magyar rendszerváltás folyamatát 1985 és 1990 között, valamint a pártrendszer változásait napjainkig!

Irodalom:

Romsics Ignác: Magyarország története a XX. században, Osiris (több kiadás)

Körösényi András – Tóth Csaba – Török Gábor: A magyar politikai rendszer, Osiris Kiadó, 2007.

Körösényi András: A politikai polarizáció és következményei a demokratikus elszámoltatásra; Magyar politika, 1990-2010, http://www.mtapti.hu/pdf/2012_1_wp.pdf

5. Hasonlítsa össze a rendszerváltás folyamatát Kelet-Közép-Európában, jellemezzen egy kiválasztott ország politikai rendszerét, intézményeit!

Irodalom:

Berend T. Iván: Terelőúton: Szocialista modernizációs kísérlet Közép- és Kelet-Európában, 1944-1990, Vince Kiadó, Budapest, 1999.

Janos, A.C: Haladás, hanyatlás, hegemónia Kelet-Közép-Európában, Helikon, Budapest, 2003.

6. Értékelje a rendszerváltás utáni magyar politikai rendszer legfontosabb intézményeit (parlament, kormány, független közjogi intézmények) az állandóság és a változás függvényében!

Irodalom:

Körösényi András – Tóth Csaba – Török Gábor: A magyar politikai rendszer. Osiris Kiadó, Budapest, 2007. (témába vágó fejezetek);

Gallai Sándor – Török Gábor (szerk.): Politika és politikatudomány. AULA Kiadó, Budapest, 2005. (témába vágó fejezetek).

Alkotmány, Alaptörvény, témába vágó törvények

7. Ismertesse a főbb eseményeket, nemzetközi súlypontokat különös tekintettel a második világháborút lezáró nemzetközi tárgyalásokra és a bipoláris rendszer létrejöttére, problémáira!

Irodalom:

Horváth Jenő – Paragi Beáta – Csicsmann László: Nemzetközi kapcsolatok története, Pannonprint, Veszprém, 2010.

8. Ismertesse a kis hidegháború előzményeit, főbb eseményeit és hatását (1973-1991)!

Irodalom:

Benkes Mihály: Szuperhatalmak kora 1945-1992. Korona Kiadó, Budapest, 1999.

Fischer Ferenc: A kétpólusú világ 1945-1989. Dialóg Campus, Pécs, 2005.

Diószegi István, Harsányi Iván, Krausz Tamás, Németh István: 20. századi egyetemes történet II.-III. 1995. (vonatkozó részek)

9. Ismertesse az ideológiák és politikai irányzatok megjelenését a dualizmus kori és két világháború közötti Magyarországon (liberalizmus, konzervativizmus, szocializmus, fasizmus), illetve vázolja fel a népi-urbánus vita jellemzőit!

Irodalom:

Katus László: A modern Magyarország születése. Kronosz Kiadó – Pécsi Történettudományért Kulturális Egyesület, 2010.

Estók János: Magyarország története 1849-1914. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2004.

Fricz Tamás: A népi-urbánusvita tegnap és ma. Politikátörténeti Füzetek 7. Napvilág Kiadó, 1997.

10. Ismertesse Platón, Az állam c. művének három hasonlatát és összefüggésüket részint Platón demokrácia-kritikájával, részint az idea-tannal. Magyarázza Platón állítását, miszerint „Vagy a filozófusoknak kell királyokká válniuk, vagy a királyoknak filozófusokká”.

Irodalom:

Platón, *Az állam* (több kiadás): Hajó-hasonlat: Hatodik könyv 488a-489c; Nap-hasonlat: Hatodik könyv, 508c-509d; Barlang-hasonlat: Hetedik könyv, 514a-518a-b.

11. Elemezze Niccoló Machiavelli, *A fejedelem* c. művének „virtú” fogalmát. Mi a viszony az erkölcsös politika (klasszikus morál) és a politika erkölce között (milyennek kell „látszania a fejedelemnek”)?

Irodalom:

Niccoló Machiavelli, *A fejedelem*, több kiadás – Interneten is:
<http://mek.oszk.hu/00800/00867/00867.htm>

12. Röviden ismertesse a nonprofit modellek típusait, melyek alapján mutassa be a magyarországi nonprofit modell jellegzetességeit.

Irodalom:

Kákai László: Kik is vagyunk Mi? Civil szervezetek Magyarországon. Pécs, Publikon Kiadó, pp 32-41.

Bullain, Nilda: Átfogó jogi reformkoncepció: Lépések egy értékalapú civil jövőkép felé. Civil Szemle, 2005/1. sz. pp. 5-25.

13. Mutassa be az 1945 utáni európai pártfejlődés irányait, csomópontjait, regionális típusait! Térjen ki a változások okaira, következményeire, illetve az ezzel kapcsolatos eltérő, klasszikus elméleti megközelítésekre (Almond, Lipset, Lijphart, Sartori, Mair).

Irodalom:

Enyedi Zsolt – Körösi András: Pártok és pártrendszerek. Osiris Kiadó, Budapest, 2004.

Gallai Sándor – Török Gábor (szerk.): Politika és politikatudomány. AULA Kiadó, Budapest, 2005. (témába vágó fejezet).

Katz, Richard S. – Mair, Peter: A pártrendszer változó modelljei és a pártdemokrácia. Politikatudományi Szemle, 2001. 3. szám.

14. Mutassa be az európai integráció fejlődését a Nizzai Szerződés óta.

15. Vázzon az Európai Bizottság, az Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsának szerepét a döntéshozatalban.

Irodalom:

Arató Krisztina – Koller Boglárka: Európa utazása. Gondolat, 2009.

Horváth Zoltán: Kézikönyv az Európai Unióról. Magyar Országgyűlés, 2011.

Tuka Ágnes: Az Európai Unió színe és fonákja. Publikon Kiadó, Pécs, 2009.

16. Jellemezze a központi államigazgatási szerveket (kormány, minisztériumok, nem minisztériumi formában működő központi államigazgatási szervek)!

17. Jellemezze a területi államigazgatási szervek rendszerét! Ismertesse magyarországi átszervezésük főbb állomásait!

18. Ismertesse Magyarország jogforrási rendszerét!

19. A magyar regionális politika fejlődése (1990-2010)

Irodalom:

Pálné Kovács Ilona (szerk.): Közigazgatási alapok. Unio Kiadó, Bp. 2001.

Pálné Kovács Ilona: Regionális politika és közigazgatás. Dialóg Campus, Pécs, 2001.

Vadál Ildikó: A közigazgatási jog kodifikációja. Stabil kormányzás, változó közigazgatás. Dialóg Campus Kiadó, Pécs-Bp. 2006.

Vadál Ildikó: A kormányzati döntések konzultációs mechanizmusai. Complex Kiadó, Bp. 2011.